

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk
11.10.2024

Klage over indslag i TV Avisen

Du har den 24. juli 2024 klaget over et indslag i TV Avisen bragt den 24. juli 2024. Efter at redaktionen har svaret dig, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR Kultur, Børn og Unge
Chefkonsulent Etik Sidsel Davidsen, DR Kultur, Børn og Unge
Senior konsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Redaktionschef Mikkel Hastrup Rasmussen, DR Nyheder
Led. Redaktionschef Mads Vesterby Damm, DR Nyheder
Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En seer klagede over et indslag den 24. juli 2024 om støj fra Flyvestation Skrydstrup ved Vojens. Ifølge Klager, der tidligere har udtalt sig til DR om støjgener fra flyvestationen, var indslaget ukritisk, og det samme var den valgte case. Indslaget drejede sig om, at staten har let ved at sælge de opkøbte boliger tæt ved flyvestationen. Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

Den 24. juli 2024 skriver en seer [REDACTED] (herefter benævnt Klager) til DR og klager over et indslag i TV Avisen kl. 18.30 samme dag.

Indslaget drejer sig om salg af huse i nærheden af Flyvestation Skrydstrup i Sønderjylland. TV Avisens vinkel er, at det er gået over forventning med at sælge de huse ved flyvestationen i Sønderjylland, der er udsat for mest larm fra de nye F35-kampfly.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal være besvaret inden for fire uger fra modtagelsen. Det er ikke sket. Derimod har klager måttet rykke adskillige gange via lytternes og seernes redaktør, før klagen bliver besvaret af redaktionen. Det er kritisabelt og udtryk for en problematisk arbejdsgang i forhold til klagebesvarelse. Redaktionschef Mikkel Hastrup Rasmussen modtager først klagen den 9. september 2024, og han besvarer den samme dag. Han giver i den forbindelse udtryk for, at han ikke har været bekendt med klagen og rykkerne.

Klagen skal besvare de kritikpunkter, der rejses, hvilket er sket her. Mikkel Hastrup Rasmussens besvarelse indeholder klagevejledning, som det skal ske. Det er tilfredsstillende, at Klager endelig får svar, men samlet set er det utilfredsstillende, at processen trækker så meget ud, at der skal rykkes flere gange for et svar.

Klagers synspunkt

Klager giver udtryk for, at DR i TV Avisen er helt ukritisk over for den kilde/case, der er valgt til at illustrere historien om salget af boliger, der går over al forventning.

Blandt andet skriver Klager: *"I indslaget optræder kilden Svend Bækkel som en huskøber, der er glad for sit huskøb. Når DR vælger at spørge om han er glad for sit køb, er det overvejende sandsynligt, at svaret er et "ja". I modsat fald skulle han på nationalt TV stå og erkende, at han har foretaget et fejkøb og vurderet støjsituationen helt ukritisk. Og her er min vurdering, at han meget nemt kan være stavnsbundet til huset, hvis han ikke vil sælge under hans købspris pga. flystøjen.*

Det er helt ukritisk, når man ikke konfronterer kilden med, at hans husstand udsættes for sundhedsskadelig støj fra kampflyene, som dokumenteret støjer mere end Forsvarsministeriets beregninger viser, hvilket DR selv har bragt til torvs 7. april 2021. DR kunne nemt fremsøge egne indslag hvor der er kritiske kilder ift. den påståede flystøj og en universitetsprofessor som forholder sig ganske kritisk til støjniveauet."

Dernæst oplyser Klager, at den valgte case-person bor langt væk fra støjzonerne, (5,5 kilometer har Klager som følge af brug af KRAK regnet sig frem til), hvor Klager selv bor meget tættere på flyvestationen, men alligevel kun befinder sig i gul zone i forhold til case-personens hus i rød zone.

DR er også ukritisk over for en ejendomsmægler, der medvirker, anfører Klager.

Heller ikke de angivne støjforhold i indslaget, forholder DR sig kritisk til, påpeger Klager. Klager skriver:

"I indslaget kan man få den opfattelse, at der kun lige er tale om et par fly pr. dag. Virkeligheden er, at på en helt almindelig typisk dag, så starter flyene med at varme op cirka en time før takeoff. Det vil sige omkring klokken 9, starter der en opvarmning, som i min afstand til flyvestationen, lyder som 20 store industristøvsugere der står og kører. En meget høj vislen. Flyvene begynder så at lette omkring klokken 10 i et antal på 8 til 12 stk. Halvanden time senere kommer de retur, hvor de først overflyver landingsbanen og nærmeste naboer, før de lander. Hele den seance starter igen klokken 12, hvor træningspas nummer to starter."

Sammenfattende konkluderer Klager, at der er ikke stillet ét eneste kritisk spørgsmål i forhold til et ifølge Klager alvorligt støjproblem.

DR's svar

DR har ikke svaret på Klagers første henvendelse. Klager rykker første gang hos LSR efter fjorten dage, men bliver af LSR oplyst om, at DR har op til fire uger til en besvarelse.

Klager får svar fra redaktionen efter fire rykkere. Redaktionschef i DR Nyheder Mikkel H. Rasmussen svarer:

"Tak for din henvendelse og for din interesse for DR's journalistik. Vi sætter pris på, at du har taget dig tid til at dele din oplevelse og holdning til DR's indhold.

Jesper Termansen har allerede beklaget den lange svartid, men din henvendelse er først i dag blevet sendt videre til mig, så jeg svarer nogenlunde så hurtigt, jeg har kunnet.

Du kommer med en lang række påstande og formodninger – fx om købernes viden, incitament, fremtidsmuligheder osv. Dem har jeg meget svært ved at svare konkret på. Men jeg skal gøre mit bedste for at svare på resten.

I forhold til oplægget: Det fremgår tydeligt, at det er ejendomsmæglerne, der er kilden. Ikke mindst Freja. De præcise tal fremgår også. Dog er selve forventningen ikke særlig konkret, medgiver jeg.

DR har gennemgået de salgstopstillinger, der ligger på husene i rød zone. Her fremgår det tydeligt, at husene ligger i et særligt område, og at der er flystøj fra F35, man skal være opmærksom på.

Jeg er ikke enig med dig i, at det fremstår uproblematisk, at der er huse i "rød zone." Alene navnet og konteksten indikerer tydeligt, at der er problemer med at ligge i den røde zone. Det gør informationen om støjberegningen også.

Jeg fornemmer, at du anfægter brugen af Svend Bækkel i vores dækning – også på grund af det, du kalder hans 'uvidenhed.' Han medvirker som en almindelig huskøber og ikke som ekspert. Alt, hvad han siger, er derfor hans egne meninger og følelser. Dem skal DR ikke gøre sig til dommer over. Dog er jeg helt enig i, at vi skal gå kritisk til alle vores kilder – også erfaringskilderne. Men det er ikke det samme som at kassere dem, hvis de ikke kender alle fakta.

Vi spørger i øvrigt Svend Bækkel, om han har sat sig ind, hvilken pris der følger med huskøbet i rød zone. Han er ikke bekymret, som det fremgår af indslaget. Han siger også på råoptagelsen, at han prøvet at

bo flere steder, hvor der var meget støj. Blandt andet ved siden af en lufthavn. Så når han en dag ikke arbejder længere, så er han altså heller ikke bekymret for flystøjen. Han virker derfor på mig som en særdeles oplyst huskøber, og det er helt inden for skiven, at han deltager og er glad for sit køb.

DR i almindelighed og DR Syd i særdeleshed har tidligere i massiv grad dækket støjgenerne omkring flyvestationen. Det fornemmer jeg også, at du også anerkender. Med andre ord har DR ingen problemer med at behandle flyvestationen og støjgenerne kritisk. Vi lavede i øvrigt også historien om kritikken, da de første seks huse blev sat til salg.”

Klager anker

Den 22. september 2024 anker Klager svaret fra redaktionen.

Klager gør gældende, at samlet set er indslaget ikke nuanceret og gennemarbejdet nok alvorligheden taget i betragtning. Alene det forhold at journalisten – ifølge Klager – tilsyneladende ikke har set DR's tidligere indslag fra april 2021, hvor Klager selv medvirker om støjforholdene - eller i det mindste ringet til Klager om indholdet, er kritisabelt, mener Klager.

Konkret kritiserer Klager, at det ikke fremgår af indslaget – som skrevet af DR – at husene ligger i et særligt område – rød eller gul zone. I øvrigt siger den oplysning intet i sig selv, mener Klager

Klager kritiserer også, at DR i svaret skriver, at alene det, at DR oplyser at husene ligger i rød zone indikerer tydeligt, at der er problemet. Den oplysning siger intet i sig selv, skriver Klager.

Endvidere kritiserer Klager, det svar, som DR er kommet med i forhold til den medvirkende person, casekilden.

”Jeg anfægter ikke brugen af den pågældende kilde. Jeg anfægter at han får lov at stå og sige ting, der simpelt hen ikke er korrekte uden at blive mødt af spørgsmål til det. Det er jo fair nok, at han ikke oplever, der er flystøj der betyder noget, men det skal holdes op mod, at han er på arbejde i de timer, hvor det er værst. Og han bør da som kilde forholde sig til den flystøj der er på hans nyindkøbte hus – det er jo det, det hele handler om. Flystøj. Jeg ved godt, hvor meget flystøj beregningerne for hans ejendom viser – ved DR også det? Det er faktisk så meget, at havde der været tale om en virksomhed, havde der været krav om høreværn,” skriver Klager. Samtidig kritiserer han, at DR ikke har nævnt, at huset ligger 5,5 km fra hovedbanen på Flyvestation Skrydstrup.

Klager kritiserer også, at casen i indslaget siger, at han har prøvet at bo flere steder, hvor der var megen støj.

”Hvis DR havde lavet ordentlig research, ville DR vide, der findes ikke nogen aktivitet i DK, der kommer i nærheden af støjen fra kampfly,” skriver han blandt andet.

Klager anfægter DR's oplysning om, at DR har dækket støjgener omkring flyvestationen massivt, som det fremgår af svaret til Klager. Der har været dækning, men der mangler opfølgning, skriver Klager. Klager har selv påpeget den manglende opfølgning over for DR, skriver Klager.

Endelig kritiserer Klager, at DR ikke har kontaktet eksperter, som ved mest om støj, blandt andre en professor fra Aalborg Universitet.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klager gør gældende, at indslaget ikke rummer den viden og de nuancer, som det kræver for at være retvisende og dækkende. Indslaget indeholder ikke eksperter, som kan kvalificere diskussionen om støj, og DR benytter en case, som ifølge Klager, ikke har forstand på støj og støjniveauet omkring det hus, han har købt.

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at DR lægger vægt på grundig research, samt at DR forholder sig kritisk over for alle kilder. DR værner om sin uafhængighed og har den fulde redigeringsret til sine programmer, står der i afsnittet om 'redigering' i DR's etiske retningslinjer.

Vinklen på indslaget er, at trods støjgener fra flyvningerne fra Flyvestation Skrydstrup med de nye F-35 jagerfly, så afskrækker det ikke boligsøgende fra at købe huse tæt på flyvestationen, fordi prisen er lav. Her medvirker en kilde, Svend Bækkel, som har købt sit nye hus for 900.000 kroner, fremgår det af tv-indslaget. Præmissen bliver understøttet af en ejendomsmægler. Det er DR's redaktionelle ret at benytte de kilder, DR vil, til at understøtte indslagets vinkel og præmis. Kildens hus er ifølge indslaget ét af 56 huse, som staten siden 2020 har opkøbt på grund af flystøj. Kilden giver udtryk for, at det ikke er noget problem for ham. Det er casens opfattelse, som DR videregiver, hvilket også ligger inden for redigeringsretten. Klager giver udtryk for, at case-personen ikke ved, hvad han taler om, og at case-personens sammenligning med tidligere støjplagede boliger, som denne har boet i, ikke er relevant, da det ikke kan sammenlignes. Uanset om Klager kan have en pointe, afvises kritikken af indslaget. DR valgte ikke at lave et kritisk indslag om beboernes vidensniveau om støj, men DR valgte at fortælle, at der kan sælges huse i det støjpåvirkede område, og i den forbindelse medvirkede en case og erfaringskilde med sin positive oplevelse af at have købt et hus ved Flyvestation Skrydstrup. DR kunne have valgt lavet den anden, kritiske vinkel, men det valgte DR ikke at gøre. Og dette valg er helt efter DR's etiske retningslinjer og retten til den journalistiske prioritering. DR kan viderebringe en boligkøbers subjektive oplevelse af støj og boligkøb, uden at DR skal efterprøve kildens opfattelse og udsagn. Derfor kan DR ikke kritiseres for at have valgt denne vinkel og denne erfaringskilde. Det ligger inden for redigeringsretten og dermed retten til at vælge vinkel og kilder.

Ligeledes kunne DR godt have haft støjeksperter til at medvirke, sådan som det skete i det omtalte tidligere indslag fra 2021, men det var ikke vinklen, og derfor har DR ikke overtrådt egne etiske retningslinjer ved at undlade de pågældende eksperter i indslaget, sådan som Klager nævner.

Det bliver sagt, at casens hus er ét af de huse, staten har købt, fordi det ligger et sted, hvor støjen overstiger Miljøstyrelsens grænseværdier. Det er således ikke skjult for seerne, at der er tale om et hus i et område med støj.

Ligeledes kan Klager ikke vide, hvilken viden DR var i besiddelse af vedrørende støj i researchfasen.

Konklusion og sammenfatning

En seer klagede over et indslag i TV Avisen den 24. juli 2024 kl. 18.30. Indslaget drejede sig om, at det ikke var svært for statens ejendomsselskab at sælge opkøbte ejendomme nær Flyvestation Skrydstrup på trods af støjgener.

Klager mente, at indslaget var mangelfuldt og ukritisk og dermed i strid med DR's etiske retningslinjer. Dette afvises. Indslaget var ikke et kritisk indslag, men som følge af DR's ret til at vælge vinkel og kilder selv, er det ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer at lave et ukritisk indslag om ejendomssalg. Der medvirkede en glad husejer, som var tilfreds med sit nye hus, hvilket DR har ret til at viderefremme. Klager får ikke medhold i, at indslaget havde mangler i forhold til kildebrug herunder inddragelse af andre kilder.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 10. oktober 2024